

	Gedragscode buitenlandse werkreizen
Versie:	1.0 Augustus 2015
Reden wijziging:	Besproken op de Algemene Vergadering van het LSV d.d. 30 mei 2015. Daarna enkele tekstuele aanpassingen gedaan. Dit betreft een volledig gereviseerde gedragscode.

Inleiding:

Deze gedragscode is bestemd voor werkbezoekers van Landelijk Samenwerkings Verband Mission (RSV's, Verre Naasten) en andere bezoekers (bijv. gastdocenten), die namens voornoemde organisaties een reis maken; hierna te noemen: de bezoeker¹. De gedragscode is aanvullend op het communicatieprotocol.

In principe nemen de bezoekers geen derden mee tijdens de werkreis. Wanneer er toch iemand bij de reis wil aanhaken, denk aan familielid of partner, dan kan dit alleen in overleg met de leidinggevende/opdrachtgever van de reiziger. Ook derden dienen zich dan aan deze gedragscode te conformeren.

In deze gedragscode worden onderwerpen behandeld die normaliter niet in de arbeidsovereenkomst, de reisinstructie (Terms of Reference Workvisit), de taakomschrijving of het wetboek van strafrecht staan. De bedoeling is dat met het lezen van deze gedragscode de werkbezoeker zich bewust is van het gedrag dat verwacht wordt en van alle aspecten/effecten die (ook onbewust) ongewenst gedrag kan hebben. De bezoeker vertegenwoordigt GKv-mission en impliciet tevens de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt. Als ambassadeur is het van het grootste belang dat de bezoeker zich correct en volgens geldende normen gedraagt.

Het feit dat de bezoeker voor GKv-mission of anderszins namens de GKv komt, brengt in veel gevallen met zich mee dat er op hem gelet wordt en dat hij een voorbeeldfunctie vervult. In de praktijk betekent dit dat gedrag in de privésfeer evenzeer van invloed is op het uitvoeren van de taken in het kader van het werkbezoek als gedurende de werkuren. Over het algemeen kan worden gesteld dat de zeggingskracht in het werk groter is, naarmate de bezoeker zich meer aansluit bij de lokale gewoonten en de gedragingen van de partnerorganisatie.

De bezoeker neemt kennis van en accepteert loyaal de afgesproken beleidsplannen, programma's, budgetten, interne structuren en afspraken die er met de GKv-mission / GKv gemaakt zijn. Verwacht mag worden dat hij zich zowel in de werksituatie als in de privésfeer handelt in overeenstemming met datgene wat de GKv-mission / GKv wil uitdragen. Dit valt te typeren als een christelijke levensstijl in de context van het land. Deze christelijke levensstijl baseert zich op de bijbel. Het is echter niet altijd gemakkelijk om dat toe te passen in de buitenlandse context.

Onderstaande lijst met aandachtspunten (alfabetische volgorde) wil een hulpmiddel zijn bij het in praktijk brengen van de gewenste levensstijl en omgangsvormen.

Accommodatie:

Indien mogelijk gebruik maken van homestays (in overleg met de partnerorganisatie; ook aandacht voor evt. vergoeding hiervoor).

Uitgangspunt voor verblijf in hotel of guesthouse is een sobere accommodatie, maar met voldoende veiligheid en bescherming voor gezondheid (denk aan voedsel; rust/geluid en ligging). De bezoeker dient zich na aankomst te oriënteren op vluchtwegen in geval van calamiteiten/brand.

¹ In dit document is voor het gemak 'bezoeker' en 'hij' gebruikt. Uiteraard kan het ook om 'bezoekster' en 'zij' gaan.

Alcoholgebruik:

In veel landen wordt het in de plaatselijke kerk waar we mee samenwerken niet getolereerd om alcohol te nuttigen. Respecteer dat. Drink geen alcohol in het openbaar of met mensen van de partnerorganisatie. Indien het wel geaccepteerd is, of in de privé-situatie, dan dient de bezoeker zich te beheersen en te beperken. Dronkenschap wordt uiteraard niet getolereerd.

Bagage:

De bezoeker dient zich ook bij de reisvoorbereidingen te realiseren welk land of gebied hij gaat bezoeken. Hij zal zich er van bewust moeten zijn dat de inhoud van boeken/ tijdschriften/ foto's in sommige landen anders beoordeeld wordt dan hij thuis gewend is (denk aan politiek gevoelige issues, maar ook aan zonnige familiefoto's die bij sommige partners of overheden onder de categorie "ongewenst bloot" vallen).

Ga niet in op verzoek van onbekenden om goederen mee te nemen. De bezoeker neemt nooit pakjes aan om voor anderen mee te nemen (van en naar Nederland), zonder dat hij heeft gezien wat er in zit. Hoe vertrouwd de gever ook is, leg uit, dat er inzicht moet zijn in wat de bezoeker zelf in de persoonlijke spullen vervoert. Bij controles moet de bezoeker de koffers zonder meer kunnen openen en de inhoud kennen om problemen te vermijden.

Cadeaus:

Cadeaus, ontvangen in het kader van het bezoek (ook indien functie gerelateerd), worden gemeld aan de leidinggevende en/of /contactpersoon voor de betreffende reis en er wordt in overleg een bestemming voor gezocht.

Met het zelf geven van cadeaus dient eveneens zorgvuldig te worden omgegaan. Persoonlijke cadeaus voor directe contactpersonen / gastadressen moeten echt kleinigheden zijn, om de relatie zuiver te houden en om elke zweem van 'smeerolie' te vermijden. Kies anders voor het uiten van je waardering voor de gastvrije ontvangst voor het overhandigen, van een algemene (bestemde) gift voor de contactpersonen/gastadressen voor lokale activiteiten, na overleg met de overige bezoekers en/of een contactpersoon van de partnerorganisatie.

Contact houden:

Vergeet niet dat het contact / de ontmoeting plaats heeft in het kader van het werk. In veel culturen worden privé-zaken sowieso niet losgezien van de functie waarin de bezoeker werkt of een bezoek aflegt. Wees terughoudend met het onderhouden van privécontacten na het bezoek en vermijd ontwikkelingen in de onderlinge relatie met mensen, die mogelijk verstoring werken in de lokale verhoudingen en omstandigheden.

Beperk contact houden in de privé sfeer voor en na het bezoek tot het uitwisselen van groeten en algemene zaken in persoonlijk leven en leefomstandigheden.

Wees alert bij het gebruik van *social media* op de risico's door verschil in omgangsvormen, interpretatie etc. Zie ook bij 'omgangsvormen' en 'politiek' en in het communicatieprotocol.

De bezoeker dient tijdens het bezoek en voor- en achteraf niet in te gaan op vragen om advies of financiële steun, voor zover die vallen buiten het bestaande programma dat met de partner is afgesproken en buiten de agenda van het werkbezoek vallen. In voorkomende gevallen verwijst de bezoeker naar bestaande structuren en afgesproken procedures. Indien het de bezoeker wenselijk lijkt zakelijke relaties aan te gaan of diensten af te spreken, die buiten het kader van de partnerrelatie vallen, kan dat alleen na toestemming leidinggevende/opdrachtgever van de reis.

Corruptie:

In veel landen waar GKv-mission werkt is corruptie wijd verbreid. Uitgangspunt is dat daar niet aan meegedaan wordt. De bezoeker dient in werk en privé zoveel mogelijk de nationale wetten na te leven en alle documenten en papieren op orde te hebben, ook als dit extra geld kost. Daarmee wordt al veel corruptie voorkomen. De bezoeker probeert voor grotere uitgaven altijd een bon te verkrijgen ook als dit meer geld kost.

Soms is het niet te voorkomen dat de bezoeker pragmatisch met het betalen van wat geld (of goederen) omgaat om zaken te realiseren, maar dan heeft het meer het karakter van een fooi. Uitzondering op voorgaande richtlijn is een situatie waarbij er dreiging is voor de veiligheid of gezondheid.

Bij het voorgaande dient de bezoeker wel te bedenken dat in veel van de werkgebieden de overheidsfunctionarissen vaak geen of weinig vergoeding (salaris) krijgen voor verrichte arbeid.

Drugs:

Zowel het in bezit hebben als het gebruiken van hard of soft drugs is de bezoeker niet toegestaan (zie ook hiervoor onder "Meenemen voor anderen").

Fondsenwerving:

De bezoeker kan bij een werkbezoek in aanraking komen met situaties, waarin hij graag zou willen helpen. De regel is dat de bezoeker geen privé acties opzet, ontwikkelt, etc. op het gebied van mission en ontwikkelingswerk gericht op het buitenland, anders dan met schriftelijke toestemming van betrokken RSV/Verre Naasten.

Geweld:

Geweld (fysiek of verbaal) is ten alle tijde verboden. In geval van zelfverdediging kan de bezoeker hiervan afwijken. Maar hij dient hiermee heel voorzichtig te zijn, vanwege de aan geweld verbonden risico's en negatieve gevolgen (tot gevangenisverblijf toe!). De bezoeker dient zich bewust te zijn van het feit dat gebaren in verschillende contexten verschillende interpretaties kunnen hebben (waardoor hij dus ongewild beledigend kan zijn geweest).

Giften: *(dit onderdeel is ook opgenomen in uitvoeringsregelingen personeelsbeleid)*

Zie voor dit onderwerp ook bij "cadeaus" en "contact houden" en "fondsenwerving". Als bezoeker geen persoonlijke giften aan individuen verstrekken. Bij hulpverzoeken geeft de bezoeker aan er namens GKv-mission te zijn en dat hulpvragen alleen via de bestaande structuren en geldende afspraken in behandeling genomen kunnen worden.

Indien hulpverzoeken heel urgent zijn en overleg niet mogelijk is, dan handelt de bezoeker naar eigen inzicht, wanneer enigszins mogelijk in overleg met een contactpersoon van de partnerorganisatie. Over dergelijke urgente hulpverlening moet altijd achteraf gerapporteerd worden.

Uitgangspunt is altijd dat de bezoeker *niet* persoonlijk geeft, dan houdt hij de relatie zuiver; niet alleen voor zich zelf, maar ook voor de andere en/of toekomstige regiocoördinatoren / werkbezoekers / uitgezonden / betrokkenen bij de partnerorganisatie. Uiteraard participeert de bezoeker wel gewoon, wanneer er op de plaats waar hij verblijft geld wordt ingezameld, voor een begrafenis, bruiloft etc. Bij het bezoeken van kerkdiensten etc. geeft de bezoeker ruimhartig een collectebijdrage, maar ook die dient in balans te zijn met de lokale omstandigheden. De bezochte partner mag aan de collecte best zien dat er buitenlandse gasten zijn, maar ook wanneer dat relatief weinig zou kosten, is het niet wijs indien de bezoeker een collectebijdrage doet die ver boven de reguliere bedragen uitsteekt.

Kleding:

Uitgangspunt is dat kleding moet passen in de lokale context, en binnen het bezoekkader (niet als toerist). Bij twijfel kan de bezoeker iemand van gastgezin/partnerorganisatie om advies vragen. De kleding van de bezoeker dient te passen bij wat er lokaal van christenen wordt verwacht, zonder dat de bezoeker hierbij verplicht is slechts lokale kleding te dragen. Naar officiële gelegenheden wordt ook officiële kleding gedragen.

Koopgedrag:

In veel landen is het door het valutaverschil voor bezoekers, verleidelijk flink te kopen 'want het kost toch haast niets'. Ga hier wijs (vaak terughoudend) mee om. Bekijk het met de ogen van iemand die er woont en wees je bewust van de uitstraling op de mensen van de partnerorganisatie. Stel je op de hoogte van de prijzen en vergelijk de prijzen met de lokale inkomens. Afdingen is vaak een gewoonte. Hou rekening met wat de lokale gewoonte is, maar laat je eigen christelijke ethiek ook een woordje meespreken (geen uitbuiting, ook al is dat de gewoonte).

Omgangsvormen:

Uitgangspunt is dat de bezoeker zich in de omgang gedraagt met respect voor/passend bij de lokale cultuur, denk aan man/vrouw, oud/jong, hiërarchische posities. Richten naar de omgeving en/of iemand van gastgezin/partnerorganisatie ernaar vragen. In andere culturen is wat geaccepteerd wordt op het vlak van met elkaar omgaan (o.a. als man en vrouw (ook als stel)) vaak heel anders dan in Nederland (elkaar aanraken, omarmen, hand in hand lopen, elkaar in de ogen kijken). Houdt daar rekening mee. Gedrag buitenshuis dient aangepast te zijn aan wat lokaal geaccepteerd is, met in acht neming van de Bijbelse regels.

In geval bezoekers met meerdere Nederlanders reizen, dient vermeden te worden dat zij in lokaal gezelschap onderling Nederlands praten, maar zo veel mogelijk de gezamenlijke taal gebruikt te worden of te vertalen. Zorg eventueel voor momenten om als groep bij te praten. Geef helder aan wanneer je tijdens overleggen tussentijds even ruggenspraak wilt houden in het Nederlands.

Houd er rekening mee dat de betekenis van gebaren elders niet altijd hetzelfde is als in Nederland. Ook zijn er andere tijdsbegrippen en denkpatronen in het gastland, die niet minderwaardig zijn. De bezoeker dient zich hiervan bewust te zijn en niet direct zijn mening of (primaire) reacties laten blijken, noch ongeloof of irritatie of iemand uitlachen.

Wees je er ook bewust van dat wat wij 'ontwijkend gedrag' noemen -, bijv. elkaar niet aankijken tijdens een gesprek, of vragen niet direct beantwoorden- gepast kan zijn in de cultuur. Wees terughoudend met vragen die rechtstreeks confronterend zijn.

Politiek:

Wees terughoudend met het naar buiten brengen van een politieke mening over het gastland of issues die in de regio of in je partnerorganisatie spelen. Niet alleen publiek, maar ook in alle andere gevallen. Hou jezelf 'low profile' en breng jezelf of je gastorganisatie niet in verlegenheid. Wees je ervan bewust dat je te weinig van de ins en outs weet (zowel qua inhoud als sfeer hoe er mee omgegaan wordt).

Steekpenningen:

Het aannemen van steekpenningen (materieel of immaterieel) is verboden. Je dient er bedacht op te zijn dat de grens tussen het ontvangen van een aardig cadeautje en het aannemen van steekpenningen, niet strak is te trekken. Zie ook bij cadeaus.

Tabak:

Roken wordt bij veel partners waarmee GKv-mission samenwerkt niet getolereerd. Respecteer dat! Rook dus niet in het openbaar. Indien het wel geaccepteerd is, of in een privé-situatie, dan is het goed zich te beheersen en te beperken.

Veiligheid op reis:

De bezoekers gedraagt zich 'low profile'; Geen dure, opvallende kleding, sieraden en/of apparatuur. De nieuwsgierigheid bedwingen, opstootjes vermijden. Respecteer de autoriteiten en onderga geduldig de administratieve rompslomp. Reis zoveel mogelijk met mensen van de partnerorganisatie. Voor vrouwen geldt: ga er niet alleen op uit en zeker niet in schemer of donker. Voor een aantal reisbestemmingen geldt dit ook voor mannen.

Het is af te raden een drankje te nuttigen dat ergens onbeheerd heeft gestaan. Als het is aangeboden door een onbekende: beleefd aanvaarden, maar niet opdrinken (geen dorst, of beetje doen alsof).

Een bezoeker dient onderweg en in openbare gelegenheden bedacht te zijn op afleidingsmanoeuvres (maken van herrie, iemand die tegen de reiziger aanbotst, buiten of bij het raam van een bus aandacht trekt of wat wil verkopen etc.), met de bedoeling dat de reiziger ondertussen bestolen wordt.

Verkeer en Vervoer:

Uitgangspunt bij gebruik van vervoersmiddelen is een balans in aanpassen lokale context, veiligheid en tijd.

Alleen zelf rijden als de bezoeker daarvoor de benodigde documenten in orde heeft en de lokale verkeersomstandigheden, regels en gebruiken kent. Wees bij onverhoopte aanrijding/ongeluk alert op misbruik van je buitenlander/onbekend zijn (woede, schuld in schoenen schuiven of aanbieden het voor je 'te regelen' om geld te kunnen maken).

Verrekijker, foto toestel, videocamera, geluidopname apparatuur:

Hou je aan de lokale regels. Wees bij gebruik van verrekijker en opname apparatuur (beeld, geluid) bedacht op weerstand of interpretatie door militair/politie als vijandig of verboden (met name op vliegvelden, bij grenzen, strategisch gelegen bruggen etc.). Vraag zo veel mogelijk toestemming van betrokkenen, wanneer je beeldmateriaal van personen maakt. In beeld en tekst zal de menselijke waardigheid en persoonlijke integriteit van alle betrokkenen worden gerespecteerd.

Visum:

De bezoeker reist in principe op een visum dat past bij de doelen van het bezoek en gedraagt zich in overeenstemming met de bij het visum horende bepalingen. NB alert zijn bij noodzakelijke afwijking hiervan. Hou ook rekening met de mogelijkheid dat ambassades je op 'social media' checken bij beoordelen (toeristische) visumaanvraag.

Voeding:

In principe meedoen met degenen die de gastvrijheid verlenen. Uiteraard met aandacht voor eigen gezondheid. De bezoeker dient alert te zijn op de uitstraling van 'afstand' wanneer hij niet meedoet met het gebruik van het lokale voedsel. Hou er rekening mee dat in veel landen de beleefdheid vereist dat je in elk geval twee maal opschept. Let op veilig drinkwater en drink bij twijfel geen water maar thee, cola o.i.d. als dat wordt aangeboden. Als je iets moet weigeren, doe dat dan met een toelichting die waardering en respect laat zien, voor degenen die de bezoeker ontvangen.